

Volby na pozíciu biskupa Západného dištriktu

Po šiestich rokoch majú konfirmovaní plnoletí evanjelici v Západnom dištrikte opäť možnosť voliť zástupcu z radov ordinovaných, ktorý bude nasledujúcich šesť rokov viesť zverený ľud Boží k viere, láske a nádeji.

O informácie k nadchádzajúcim voľbám a priebehu kandidačnej porady sme požiadali sestru seniorku Máriu Popičovú.

Kandidačná porada k voľbám biskupa Západného dištriktu sa konala dňa 10. apríla 2024 vo Zvolene. Predsedali jej Mária Popičová, seniorka Dunajsko-nitrianskeho seniorátu a Viera Kadlecová, dozorkyňa Zvolenského seniorátu. Zúčastnili sa na nej všetky predsedníctva seniorátov Západného dištriktu v počte 15 členov kandidačnej porady s právom hlasovať, jedna členka sa ospravedlnila. Po privítaní a úvodnej pobožnosti boli prítomní oboznámení s aktuálnym

znením Cirkevnoprávných predpisov v súvisení s kandidačnou poradou – najmä § 30 a 31 cirk. zák. 11/94 a podmienkami pre kandidovanie do funkcie dištriktuálneho biskupa - čl. 43 Ústavy ECAV. Boli poučení o tom, že do voľieb postupuje každý kandidát, ktorý získal nadpolovičnú väčšinu hlasov prítomných členov kandidačnej porady.

Nasledovalo predloženie návrhov kandidátov vrátane čestného vyhlásenia so súhlasom s kandidatúrou, životopisom a motivačným

listom. Navrhnutí boli títo traja kandidáti, a to Sidonia Horňanová, Ján Hroboň a Eva Juríková. Po skontrolovaní predložených dokumentov predsedníctvo konštatovalo, že všetci traja kandidáti spĺňajú podmienky k voľbe. Následne boli prečítané životopisy a motivačné listy kandidátov v abecednom poradí. Boli vytlačené hlasovacie lístky a prebehlo tajné hlasovanie.

Na základe výsledkov hlasovania postúpili dvaja uchádzači a kandidačná porada zostavila kandidátku na funkciu biskupa ZD ECAV na Slovensku. O priazeň voličov v nastávajúcich voľbách biskupa ZD sa budú uchádzať: Sidonia Horňanová a Ján Hroboň.

Pripravil Miloslav Gdovin

Rozhovory s kandidátmi na pozíciu biskupa ZD ECAV

Počas najbližších týždňov sa v našej cirkvi budú opäť konať voľby, a to na post biskupa Západného dištriktu ECAV na Slovensku. Oslovili sme kandidátov, aby predstavili čitateľom svoje zámery v kontexte uchádzania sa o dôveru veriacich v cirkevných zboroch Západného dištriktu.

Sidonia Horňanová

zborová farárka CZ Modra - Kráľová

Rozhodli ste sa kandidovať na post biskupky Západného dištriktu ECAV na Slovensku. Čo vás motivovalo k tomuto rozhodnutiu?

Nerohodla som sa sama od seba. Odpovedám na Božie volanie, ktoré mi zaznelo cez oslovenie a povzbudenie viacerých bratov farárov z Bratislavského seniorátu a tiež mimo neho. Brat senior a brat zástupca seniorálneho dozorca Bratislavského seniorátu moju kandidatúru bez problémov podporili a postúpili na kandidačnú poradu. Obaja dobre poznajú moju takmer 28-ročnú službu v CZ Modra-Kráľová a boli mojimi blízkymi spolupracovníkmi v rokoch 2015 – 2021, keď som bola seniorkou

Bratislavského seniorátu. Prejavenú dôveru a podporu ich, ako aj ostatných si nesmierne vážim.

Kto vás vo vašom osobnom živote viery najviac inšpiroval a čím?

Určite ma najviac ovplyvnila prvá ordinovaná žena – farárka Darina Bancíková, u ktorej som ešte ako študentka teológie vykonávala zborovú prax. Rozhovory s ňou na fare vo Veľkom Lome, ako zápasil o ordináciu žien v našej cirkvi, jej húževnatosť, pokora a verná služba navzdory prekážkam – aj z vlastných radov – a tiež navzdory náboženskému prenasledovaniu, a aj priateľské listy, ktoré sme si vymieňali, vo mne zanechali hlbokú stopu. Ordináciu žien v našej cirkvi nepokladám za samozrejmosť, ale za dar Božej milosti, a to

ma spolu s ostatnými ordinovanými ženami zaväzuje k nasledovaniu príkladu tej, ktorá bola prvá.

Aké výzvy stoja pred našou cirkvou? Ktoré by ste v prípade vášho zvolenia chceli riešiť prioritne?

Nesmieme stratiť zo zreteľa poslanie cirkvi, ktorým je misia. Všetky ďalšie výzvy a úlohy, ako napr. otázka financovania,

reštrukturalizácie a ďalšie témy musia byť podriadené misijnému poslaniu a napomáhať mu. V cirkvi sa nesmú uprednostňovať ekonomické ciele na úkor misijného poslania. Nesmieme zabudnúť, že cirkev žije misiou. Nevyhnutným predpokladom toho, aby ECAV na Slovensku bola misijným spoločenstvom, je obnova dôvery medzi jej členmi. Aj počas uplynulých rokov sme sa mohli presvedčiť, že dôvera sa automaticky neobnoví výmenou cirkevných predstaviteľov.

Aký je váš názor na Fond finančného zabezpečenia, ktorý v cirkvi pôsobí a pomáha jej už viac ako tri roky, a prečo by do neho mali prispievať všetky zbory?

Vytvorenie fondu solidarity na podporu ekonomicky slabších zborov je skvelá myšlienka, ktorú určite podporujem. Ďalšou otázkou je však spôsob naplnenia fondu a využitia jeho prostriedkov. Fond finančného zabezpečenia bol schválený synodou narychlo a bez dôkladnej diskusie. Keď som bola seniorkou v Bratislavskom senioráte, otázku zriadenia fondu sme poctivo opakovaně prerokovali so zborovými predsedníctvami a tiež na seniorálnom presbyterstve a závery sme postúpili vedeniu cirkvi zákonnou cestou. Naše návrhy a pripomienky však zostali bez akejkoľvek odpovede. Zmenil sa spôsob výpočtu platieb do fondu, keď sa nepresadil pôvodný návrh – platenie percenta z príjmov, a tiež sa menil účel použitia prostriedkov. Fond bol od začiatku prezentovaný ako taký, z ktorého pôjdu finančné prostriedky výlučne na platy duchovných. Realita je však iná. Sú aj také cirkevné zbory, ktoré do fondu momentálne nemôžu prispievať. Nie však preto, že by myšlienku solidarity odmietali a chceli by porušovať cirkevný ústavný zákon, ale preto, že ich zákon jednoducho zastihol v čase, keď dlhodobo splácajú pôžičky pre plánované alebo bezodkladné opravy v cirkevnom zbere. Zborový farár, ktorý vykonáva všetky svoje povinnosti v plnom rozsahu, ba aj nad ich rámec, má len minimálnu mzdu, bez finančnej náhrady od zboru. To je aj môj prípad. To nie je solidarita v cirkvi. To je obeť farára pre cirkev.

Aké alternatívne zdroje financovania pokladáte za dôležité pre cirkev? Ktoré by cirkev mala získať?

Začnime najprv od seba – zjednodušením správy cirkvi tak, aby sme dokázali pracovať efektívnejšie a ušetrili pritom aj finančné prostriedky. Vnútorňa organizácia cirkvi má byť založená na princípoch samosprávy a rovnoprávnosti všetkých jej členov, ako je to uvedené aj v Preambule Cirkevnej ústavy ECAV. Dôležité je tiež hospodárne a transparentné

nakladanie s cirkevným majetkom na všetkých úrovniach cirkevnej správy. Z vlastnej skúsenosti viem, že ak sa hospodári transparentne a zodpovedne, ľudia ochotne darujú peniaze, len musia vedieť, na čo konkrétne je ich dar použitý. Podporovať dielo cirkvi a šetriť jej finančné zdroje možno do veľkej miery aj cez dobrovoľnícku službu jej členov – účasťou na brigádach a výkonom funkcií a úloh na rôznych úrovniach bez nároku na odmenu, čím sa, naviac, upevňuje spoločenstvo a budujú čisté a úprimné vzťahy. Popri milodaroch, oferách, príjmoch z nájmu a z cirkevného príspevku môžu cirkevné zbory, ale aj senioráty, dištrikty a generálna cirkev získať finančné prostriedky aj z dotácií a rôznych grantových schém alebo aj od evanjelických cirkví zo zahraničia v rámci partnerskej spolupráce s ECAV. S grantovým manažmentom a s nezištnou službou dobrovoľníkov máme bohaté skúsenosti, keďže v CZ Modra-Kráľová sme sa vydali úzkou cestou systematického plánovaného zveľaďovania majetku namiesto jeho rozpredávania. Výsledkom tohto prístupu je usporiadaný cirkevný zbor zvonku i zvnútra – pekné bratsko-sesterské vzťahy a generálne opravené cirkevné budovy – kostol, škola a naposledy farský príbytok, ale aj jedinečný projekt pietneho miesta obetiam holokaustu – Zelený les vedľa fary, za ktorý nás v minulom roku verejne ocenil aj Bratislavský samosprávny kraj.

Čím je podľa vás Západný dištrikt špecifický?

Špecifiká Západného dištriktu sa priamo odvíjajú od jednotlivých seniorátov, resp. cirkevných zborov v nich. Inak je nastavená práca v anonymnom mestskom prostredí a inak v dedinskom prostredí, kde sa ľudia poznajú. V Bratislave a jej satelitoch narastá počet obyvateľov, čo predstavuje misijnú výzvu, s čím súvisí personálne posilnenie zborov v mestských a prímestských oblastiach. V Bratislavskom a Dunajsko-nitrianskom máme presídlené zbory, ktoré tiež majú svoje špecifiká. Pre senioráty na juhu (Novohradský, Dunajsko-nitriansky, Hontiansky a Rimavský) je zasa typický odliv pracovných síl, klesajúca pôrodnosť či nárast počtu administrovaných zborov. Máme aj dvojjazyčné cirkevné zbory. Okrem vnútro-misijnej práce s rôznymi cieľovými skupinami a ekumenickými aktivitami na seniorálnej a zborovej úrovni sa konajú aj misijné podujatia organizované dištriktom, napr. dištriktuálne dni a iné. Treba spomenúť, že na pôde dištriktu sú aj cirkevné školy, z nich štyri v zriaďovateľskej pôsobnosti Západného dištriktu, ako aj Strediská evanjelickej diakonie pod správou cirkevných zborov alebo ústredia.

Kolko cirkevných zborov s ich špecifikami poznáte? V čom sú zbory podobné a v čom rozdielne? Aké majú problémy?

S bratom Petrom Synakom, súčasným dištriktuálnym dozorcom, som ako seniorka vykonala pastorálno-kontrolné návštevy takmer vo všetkých 28 cirkevných zboroch Bratislavského seniorátu. Boli to priateľské stretnutia s predsedníctvami cirkevných zborov a so zborovými presbytermi, vďaka ktorým sme budovali vzťahy a pocit vzájomnej spolupatričnosti. Na tejto vzorke najväčšieho seniorátu v Západnom dištrikte som mohla poznať ohromnú pestrosť duchovného života zborov. Aj keď misijné poslanie a s ním spojené úlohy sú všade tie isté, jednota v Duchu neznamena uniformitu. Každý cirkevný zbor je jedinečný a tiež má svoje vlastné problémy. Presviedčam sa o tom aj pri návštevách cirkevných zborov a farárov, ako aj neordinovaných pracovníkov v Západnom dištrikte, keď som často pozývaná prednášať na zborovej, seniorálnej a dištriktuálnej úrovni pri rôznych príležitostiach: na farárskych schôdzach, zborových dňoch, stretnutiach žien, na kázňových prípravkách pre kňazov a pod. Najbližšie budem na pozvanie prednášať na stretnutí SEŽ v Gemerskom senioráte a na zborovom dni v Považskom senioráte.

Vieme, že mnohé cirkevné zbory v cirkvi zápasia s počtom členov. Aký misijný program by ste im vedeli ponúknuť?

Keďže každý cirkevný zbor má svoje špecifiká, neexistuje jednotný misijný program, ktorý by fungoval všade. Treba rešpektovať právnu subjektivitu a autonómnosť každého cirkevného zboru. Z vlastnej skúsenosti viem, že stav cirkevného zboru do veľkej miery závisí od postoja farára k službe, totiž, či je zaniatený, alebo sa uspokojí s tým, že v zbere nie je o nič záujem. Kto sa obmedzuje len na výkon cirkevných funkcií, aj keď by ich verne a zodpovedne konal, úspech nedosiahne. To najdôležitejšie je byť dennodenne s ľuďmi, stretávať sa s nimi, rozprávať a aplikovať Božie pravdy od srdca k srdcu. Ak dôjde k zlučovaniu zborov a duchovný bude chodiť zaopatrovat zbor iba príležitostne, bude to znamenať postupný úpadok a zánik zboru. Pastorálnymi rozhovormi chcem duchovným odovzdať vlastné skúsenosti v oblasti misie a tiež ich podporovať v ich osobných zápasoch, ako aj chrániť ich pred rezignáciou a vyhorením. Ako farárka som nikdy nezažila, aby ma biskup prišiel navštíviť a podprieť ma v službe.

Ako vnímate všeobecné kňazstvo neordinovaných členov pri pomoci v cirkevných zboroch? Prípadne, aké iné úlohy môžu plniť?

Podľa reformačného učenia o všeobecnom kňazstve pokrstených veriacich je každý člen cirkvi kňazom, a preto má právo aj povinnosť využívať dary, ktoré od Boha prijal, na všeobecný prospech. Nesmierne si vážim službu neordinovaných bratov a sestier, ktorú konajú v cirkevných zboroch, osobitne ak ju vykonávajú obetavo a s nasadením, a pritom nezištne ako dobrovoľníci. Potrebujeme v zboroch ochotných bratov a sestry, ktorí ordinovaným pomáhajú v oblasti vnútornej misie ako pracovníci s deťmi a mládežou, v oblasti vzdelávania ako katechéti, v hospodárskej oblasti ako účtovníci, a v mnohých ďalších oblastiach, ktoré, keby som tu mala vymenovať, bol by to poriadne dlhý zoznam. Pri zapojení laikov však treba pamätať aj na ich duchovnú podporu zo strany ordinovaných a tiež na ich vzdelávanie.

Tak, ako spoločnosť prechádza generačnou výmenou, podobne je to aj v stave duchovných. Ako vnímate príchod mladej generácie do služby a v čom vnímate rozdiely – pozitívne i negatívne v porovnaní so staršou generačiou duchovných v službe?

Z príchodu mladej generácie do služby sa teším. Aj zo skúsenosti na fakulte, kde som obklopená študentmi, viem, že mladí môžu priniesť novú perspektívu, nové formy práce, zápal a nadšenie. Dôležité je, aby sme sa navzájom rešpektovali, počúvali a chceli sa učiť jeden od druhého. Vážne si však uvedomujem, že rastie počet duchovných, ktorí odchádzajú do dôchodku, a zároveň klesá počet absolventov na fakulte, z nich nie všetci sa chcú dať ordinovať. Modliť sa za kňazské povolania a pozývať mladých do služby, má byť v cirkvi našou trvalou spoločnou úlohou.

A ako vidíte prítomnosť cirkvi na regionálnej úrovni v kontexte potrieb súčasnosti? Dokáže byť cirkev užitočná pre spoločnosť – veriacich i neveriacich?

Cirkev má nezastupiteľné miesto v spoločnosti. Popri hlavnom misijnom poslaní sa stará aj o zachovanie nehmotného duchovného a kultúrneho dedičstva, ako aj hmotného dedičstva pre ďalšie generácie. Koná záslužnú vzdelávaciu a sociálnu prácu. Spolu s občianskymi združeniami, mimovládnyimi organizáciami a ďalšími inštitúciami zohrala dôležitú úlohu tam, kde zlyhával štát – napr. pri migračnej kríze po vypuknutí vojny

na Ukrajine alebo pri socializácii detí a mládeže počas pandémie. Spoločnou úlohou všetkých členov cirkvi je usilovať sa zvyšovať jej kredit v spoločnosti tým, že budeme ako kresťania autentickí, nie vlašní a povrchní. Posledné sčítanie ľudu, ktoré ukázalo pokles veriacich a nárast počtu ľudí bez vyznania, poukazuje na to, že cirkev ako inštitúcia stráca autoritu v spoločnosti. Som však presvedčená, že aj v premenách časov má hlas cirkvi, a naďalej bude mať, stále tú istú váhu a zohrávať dôležitú úlohu pri uplatňovaní demokratických princípov v spoločnosti.

Aký postoj k vašej kandidatúre má vaša rodina?

Manžel a deti mi v službe boli vždy oporou a veľmi si ju vážia. Na ich názor ohľadom mojej kandidatúry som sa ich však už pýtať nemusela. Všetky štyri deti sú dospelé a už „vyleteli“ z fary. Keď sa o mojej kandidatúre dozvedeli zo sociálnych sietí, hneď ma rad-radom kontaktovali, aby mi vyjadrili podporu, ale poniektorí aj ľútosť, že mi vo voľbách nemôžu dať svoj hlas pre vzdialenosť, ktorá nás delí.

Za rozhovor ďakujú Eva Bachletová a Miloslav Gdovin

Ján Hroboň

biskup ZD ECAV

Rozhodli ste sa znovu kandidovať na post biskupa Západného dištriktu ECAV na Slovensku. Čo predchádzalo vášmu rozhodnutiu?

V posledných mesiacoch som sa intenzívne pýtal na Božiu vôľu. Odvážim sa teda povedať, že som to rozpoznal ako Boží pokyn. Vôbec to však nebolo ľahké. Nedostanete to čierne na bielom. Mnohé odpovede prichádzali cez ľudí, ktorí ma ku kandidatúre povzbudzovali. Chcem tým skôr povedať, že sa snažím nesledovať vlastné ambície. Chcem byť poslušný Božiemu zámeru. Zároveň som pripravený na každú alternatívu, ktorá po voľbách môže nastať.

Kto vás vo vašom osobnom živote viery najviac inšpiroval a čím?

Bol to hlavne môj otec. Svojím nasadením v službe evanjelického a. v. farára, charizmou, usmerneniami, radami. Mám tiež svojho oblúbeného kazateľa, ktorý je pre mňa inšpiráciou a zopár priateľov, s ktorými sa vieme povzbudiť aj korigovať vo viere.

Aké výzvy stoja pred našou cirkvou? Ktoré by ste v prípade vášho znovuzvolenia chceli riešiť prioritne?

Duchovné obnovenie. Je to aj moja osobná skúsenosť. Tam, kde zahoria srdcia ľudí pre Božie slovo, sa dejú zázraky. Zažil som toto duchovné oživenie vo viacerých zboroch, či už v otcovej alebo aj vlastnej službe a môžem povedať, že to zásadným spôsobom určovalo život a charakter cirkevného zboru. Ľudia živej viery, plní Božieho Ducha. Toto je moje najväčšie pranie pre našu cirkev, aby sme sa duchovne prebudili. K tomu chcem pozývať, pracovať, modliť sa a spájať ľudí v tomto úsilí.

Aký je váš názor na Fond finančného zabezpečenia, ktorý v cirkvi pôsobí a pomáha jej už viac ako tri roky, a prečo by do neho mali prispievať všetky zbory?

Fond finančného zabezpečenia tu mal byť už dávno. Zameškali sa cenné roky, kedy sa mohol postupne a menej bolestivo uvádzať do praxe. Nás k tomu dotlačila v podstate núdza, jednak existenčná, v ktorej sa nachádzal ne jeden duchovný a jeho rodina a tiež tá, že hrozilo, že zo štátneho rozpočtu nebudeme mať už ani na vyplatenie minimálnej mzdy. Museli sme niečo urobiť a výsledkom je FFZ. Áno, je to bremeno pre cirkevné zbory, ale inak by sme nemohli navýšiť mzdy duchovným. FFZ je

foto: Andrej Lojjan

nastavený solidárne, to znamená že početnejšie zbory prispievajú tým menším. FFZ je efektívny a trvalo udržateľný nástroj na navýšenie miezd duchovných a zabezpečenie činnosti cirkvi. Zároveň je to ústavný cirkevný zákon prijatý Synodou, záväzný pre všetky cirkevné zbory. Preto je povinnosťou, ale povedal by som aj právom každého zboru, aby prispieval do fondu.

Aké alternatívne zdroje financovania pokladáte za dôležité pre cirkev? Ktoré by cirkev mala získať?

Alternatívne zdroje tu už dlhodobo sú. Najvýznamnejšia je finančná podpora zo zahraničia, najmä z Nemecka, vďaka ktorej sú opravené mnohé fary a kostoly, podporované spoločné podujatia a znamená to aj finančné benefity pre duchovných. Sú tu tiež rôzne domáce dotácie, fondy, granty, cez ktoré sa dajú formou projektov získať finančné prostriedky. Cirkevné zbory sú o tomto podrobne informované. Spolu s ostatnými cirkvami a náboženskými spoločnosťami na Slovensku sa snažíme o novelizáciu zákona o financovaní cirkví a náboženských spoločností tak, aby finančný transfer zo štátu viac kopíroval rastúcu minimálnu mzdu. Toto je vždy beh na dlhé trate a veľmi záleží na politickom zložení, takže spoliehať sa na štátne financie je nebezpečné. Z môjho pohľadu je potrebné pripravovať sa na možnosť finančnej odluky cirkvi od štátu. Momentálne to však nie je téma dňa.

Čím je podľa vás Západný dištrikt špecifický?

Zrejme najviac tzv. južnými seniorátmi, čo sú Rimavský, Novohradský, Hontiansky, Dunajsko-nitriansky a Bratislavský. Tie východnejšie sa vyludňujú, ľudia sa sťahujú prevažne do Bratislavy a okolia. Niektoré malé cirkevné zbory už nie sú schopné udržať si vlastného farára, dokonca ani zvoliť zborových funkcionárov či presbyterov. Tam vzniká otázka spájania s väčšími, čo je veľmi citlivá záležitosť. V Bratislave a okolí cirkevné zbory, paradoxne, väčšinou nerastú. Tam je skutočne potrebná misia zameraná na zakladanie nových cirkevných zborov.

Koľko cirkevných zborov s ich špecifikami poznáte? V čom sú zbory podobné, a v čom rozdielne? A aké majú problémy?

Cirkevných zborov v Západnom dištrikte je aktuálne 188. Tých, ktoré som navštívil a aj kázal na službách Božích, je asi polovica. V niektorých som kázal aj viackrát. Tých, ktoré som navštívil pri inej príležitosti, pracovnej, pastoračnej, je asi tak ďalšia štvrtina. Teda zhruba tri štvrtiny zborov som navštívil a poznám. Štvrtinu zborov nepoznám, alebo iba „z dialky“. Ak by nenastala pandémia, je to určite viac. Duchovných poznám takmer všetkých.

Okrem bežných všeobecne známych rozdielov ako je napríklad dedina-mesto, najväčšie rozdiely vnímam v záujme duchovných a cirkevníkov. Môže byť malý vidiecky zbor, ale vidno, ako im spoločne záleží na Božom diele a s akou láskou s starajú aj o to málo, čo majú. A sú aj

zbory, povedzme mestské, alebo s potenciálom, čo sa týka členov, ale vidíte apatiu, nezujem, niekedy až ignoranciu. A to ma vždy hnevá a znepokojuje.

Vieme, že mnohé cirkevné zbory v cirkvi zápasia s počtom členov. Aký misijný program by ste im vedeli ponúknuť?

Ako Západný dištrikt organizujeme viacero podujatí misijného a evanjelizačného charakteru ako napríklad Dištriktuálny deň, Misijný víkend, alebo Služby Božie v prírode a snažíme sa, aby boli inšpiráciou aj pre cirkevné zbory. Cirkevným zborom, ktoré sa zmenšujú v dôsledku klesajúcej demografickej krivky a sťahovania, by som odporúčal, aby sa s láskou a naplno starali o to, čo majú. Veď kráľovstvo Božie Pán Ježiš prirovnal k maličkému zrníčku, ktoré má veľký potenciál. A ten, keď sa rozvinie, prinesie ovocie. Keď podľahneme skepse a „bolestíntvu“ a už pozeráme len na to, kto posledný zavrie a zhasne, tak naozaj sa to rýchlo stane. Zborom, ktoré majú potenciál, v oblastiach, kde ľudia neodchádzajú, alebo dokonca pribúdajú, by som odporučil, aby popri klasickej forme služieb Božích sa nebáli použiť aj formu služieb Božích zameranú viac na mladých ľudí, prípadne ľudí z necirkevného prostredia (nakoniec takéto služby Božie sú aj v našej agende) a snažiť sa o naozaj zrozumiteľnú zvest' evanjelia. Veľmi sa osvedčuje aj to, keď v prostredí, kde sú mladé rodiny s deťmi, pripravuje cirkevný zbor púťavé besiedky, tábory a programy pre deti. Často sa stane, že kým sú deti na besiedke, rodičia radi zostanú na službách Božích.

Ako vnímate všeobecné kňazstvo neordinovaných členov pri pomoci v cirkevných zboroch? Prípadne, aké iné úlohy môžu plniť?

Bez služby neordinovaných naše cirkevné zbory nemôžu fungovať. Ľudia, ktorí obeť a s láskou konajú službu od hudby, cez praktickú, vyučovanie, až po službu presbyterov a dozorcov, sú piliermi cirkevného zboru. Je trvalou úlohou ordinovaných pracovníkov, aby takýchto ľudí vyhľadávali, povzbudzovali k službe, venovali im čas, čo sa týka duchovného vedenia, pastoraácie alebo vzdelávania, jednoducho každá investícia do spolupracovníkov v cirkevnom zbere sa bohato vyplatí.

Čo sa týka aj iných úloh, vzhľadom na to, že niektoré zbory si už nemôžu dovoliť svojho duchovného a začína byť problém aj s ich administrovaním, zvažujeme vytvorenie pozície, nazvime to pracovne – pomocných duchovných, alebo laických kázateľov, ktorí by po absolvovaní určitej prípravy mohli samostatne vykonávať služby Božie.

Tak, ako spoločnosť prechádza generáčnou výmenou, podobne je to aj v stave duchovných. Ako vnímate príchod mladej generácie do služby a v čom vnímate rozdiely – pozitívne i negatívne v porovnaní so staršou generáciou duchovných v službe?

Najväčšiu skupinu našich duchovných v aktívnej službe tvoria tí, čo sú v nej 30 a viac rokov. Teda dnešní päťdesiatnici, šesťdesiatnici. Ako budú odchádzať do dôchodku, začne sa nám rýchlo zvyšovať nedostatok duchovných, lebo tých, čo sú v službe povedzme do 18 rokov, je podstatne menej. Znižujú sa nám aj počty študentov na teologickú fakultu, a to je, žiaľ, dlhodobý trend. Nedá sa paušalizovať pohľad na mladú generáciu duchovných. Sú medzi nimi skvelí ľudia s veľkým srdcom pre službu, ale aj takí, ktorým ide predovšetkým o vlastné výhody a komfort. Stále však hovoríme o jednotlivcoch. Veľmi by som si priať, aby sa nepriaznivý trend duchovných povolání zvrátil. Momentálne to však tak nevyzerá. A to nielen v našej cirkvi. Musíme sa preto pripravovať na existenciu v komornejších a skromnejších podmienkach. Znova však opakujem, kráľovstvo nebeské je ako maličké zrnko. Má však veľký potenciál. A aj z maličkého môžu vyrásť veľké veci, keď nezakopeme talenty, ktoré nám Pán Boh dal.

A ako vidíte prítomnosť cirkvi na regionálnej úrovni v kontexte potrieb súčasnosti? Dokáže byť cirkev užitočná pre spoločnosť – veriacich i neveriacich?

Určite áno. Oceňovaná je najmä kvalita našich škôl a diakonických zariadení. Zároveň mnohé cirkevné zbory organizujú tábory, kultúrne podujatia, venujú sa menšinám, ľuďom so závislosťami. Naša cirkev sa cez duchovných v Ekumenickej pastoračnej službe venuje vojakom, policajtom, väzneným. Dôležitá je tiež duchovná služba v nemocniciach, domovoch dôchodcov, starostlivosť o utečencov, pomoc ľuďom bez domova... Je toho veľa, kde naša cirkev slúži veriacim aj neveriacim.

Aký postoj k vašej kandidatúre má vaša rodina?

Naše deti sú dospelé a samostatné. Moju kandidatúru zvlášť neprežívajú, aj keď ma v nej určite podporujú. Manželka to akceptovala, dokonca ma v určitom období aj povzbudzovala, aby som do toho šiel. My sme jednoducho tím a v podstate si službu v našej cirkvi ani nevieme jeden bez druhého predstaviť. ●

Za rozhovor ďakujú Eva Bachletová a Miloslav Gdovin